CYNLLUN STRATEGOL CYMRAEG MEWN ADDYSG (CSGA)

Fersiwn Plant a Phobl Ifanc

Mae gan Gasnewydd weledigaeth ar gyfer y 10 mlynedd nesaf.....

bod "pawb yng Nghasnewydd yn gallu defnyddio, gweld a chlywed y Gymraeg fel iaith fyw ym mhob rhan o fywyd ar draws y Ddinas".

"Gweld, Clywed, Dysgu, Defnyddio, Caru"

Mae Llywodraeth Cymru am gael 1 miliwn o siaradwyr Cymraeg yng Nghymru erbyn 2050 (***Cymraeg 2050***)[1] ac felly mae angen i Gasnewydd gael mwy o ddisgyblion sy'n dysgu trwy'r Gymraeg. Gallwn wneud hyn drwy ddefnyddio ein Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSGA).

Beth yw CSGA?

Mae CSGA yn gynllun sy'n cael ei ysgrifennu gan Awdurdod Lleol i ddangos sut y byddant yn cael mwy o ddisgyblion yn dysgu trwy'r Gymraeg er mwyn helpu i wireddu gweledigaeth Llywodraeth Cymru – *Cymraeg 2050*.

[1] https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-03/cymraeg-2050-strategaeth-y-gymraeg-v1-1.pdf

Beth mae hyn yn ei olygu i GASNEWYDD?

Yn 2021, **5.1%** o'r holl ddisgyblion oedd mewn Addysg Gymraeg, sef 101 o ddisgyblion. Erbyn 2032, hoffem i hyn fod yn **11.1%** o'r holl ddisgyblion a fydd tua 221 o ddisgyblion.

Beth sydd yn y cynllun?

Mae'r CSGA wedi'i rannu'n 7 maes. Ym mhob un o'r meysydd hyn rydym yn dangos lle'r ydym yn awr (gwaelodlin), targed 5 mlynedd a tharged 10 mlynedd:

Deilliant 1: Mae mwy o blant meithrin yn dysgu trwy'r Gymraeg		
Gwaelodlin	**Targed 5 mlynedd**	**Targed 10 mlynedd**
5.4% (84)	8.6% (136)	11.1% (175)
Plant meithrin a gynhelir yn dysgu'n [2]		

Deilliant 2: Mae mwy o blant dosbarth derbyn yn dysgu trwy'r Gymraeg		
Gwaelodlin	**Targed 5 mlynedd**	**Targed 10 mlynedd**
5.7% (113)	8.6% (171)	11.1% (220)
o blant dosbarth derbyn yn dysgu trwy'r Gymraeg		

Deilliant 3: Mae mwy o ddysgwyr yn gwella'u sgiliau Cymraeg ar ôl symud o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd		
Gwaelodlin	**Targed 5 mlynedd**	**Targed 10 mlynedd**
96%	96%	96%
o ddysgwyr yn gwella'u sgiliau Cymraeg ar ôl symud o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd		

[2] Nid yw'n cynnwys Codi'n Dair

Deilliant 4: Mwy o ddysgwyr yn astudio ar gyfer arholiadau trwy'r Gymraeg		
Gwaelodlin	**Targed 5 mlynedd**	**Targed 10 mlynedd**
100% (144)	100% (317)	100% (342)
o ddysgwyr ym Mlynyddoedd 10-13 yn Ysgol Gyfun Gwent Is Coed yn sefyll arholiad trwy'r Gymraeg		
93.6% (1624)	96.2% (1952)	96.3% (1941)
o ddysgwyr yn dilyn TGAU yn y Gymraeg		
144	600	1000
o ddysgwyr yn astudio trwy'r Gymraeg ac yn astudio'r Gymraeg fel pwnc (B1[3])		

Deilliant 5: Mae mwy o ddysgwyr yn defnyddio'r Gymraeg y tu allan i ystafell ddosbarth yr ysgol		
Gwaelodlin	**Targed 5 mlynedd**	**Targed 10 mlynedd**
0% (0)	75% (30)	100% (40)
o ysgolion cynradd cyfrwng Saesneg wedi cyrraedd Aur mewn Cymraeg Campus[4]		

Deilliant 6: Cynnydd mewn dosbarthiadau i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) sy'n dysgu trwy'r Gymraeg		
Gwaelodlin	**Targed 5 mlynedd**	**Targed 10 mlynedd**
0	10	20[5]
o leoedd ADY pwrpasol ar gyfer disgyblion sy'n dysgu trwy'r Gymraeg		

Deilliant 7: Mae mwy o athrawon a staff yn gallu addysgu Cymraeg a thrwy'r Gymraeg		
Gwaelodlin	**Targed 5 mlynedd**	**Targed 10 mlynedd**
Gweithio i helpu athrawon a staff i ddysgu'r sgiliau sydd eu hangen arnynt ar gyfer swyddi lle mae angen siarad Cymraeg	Sicrhau bod gan bob ysgol ddigon o staff sy'n gallu siarad Cymraeg pan fo angen	Disgyblion cyfrwng Cymraeg yn dod yn ôl fel athrawon yn Ysgolion Casnewydd
Arolwg i weld pwy sydd â sgiliau Cymraeg mewn ysgolion	Defnyddio canlyniadau'r arolwg i gynllunio'r hyn sydd ei angen arnom	-
6	12	12
Staff Coleg Gwent yn gallu addysgu'n rhugl trwy'r Gymraeg		

[3] Dysgu wedi'i gwblhau mewn cyd-destun dwyieithog
[4] https://hwb.gov.wales/cwricwlwm-i-gymru/siarter-iaith
[5] Os oes angen

Sut y byddwn yn gweithio gydag eraill i wireddu ein gweledigaeth?

Mae gan Gasnewydd grŵp o'r enw'r Fforwm Addysg Gymraeg (FfAG). Mae hwn yn cysylltu'r cyngor, ysgolion a sefydliadau partner sydd â diddordeb mewn addysg Gymraeg yng Nghasnewydd a'r CSGA. Mae is-grŵp o'r FfAG hefyd sy'n helpu i hyrwyddo addysg Gymraeg. Gyda'i gilydd bydd y grwpiau hyn yn gweithio gyda'r Cyngor i wireddu ein gweledigaeth.

Ble gallaf ddod o hyd i fwy o wybodaeth a rhannu fy sylwadau â chi?

https://www.newport.gov.uk/cy/Schools-Education/Learning-Welsh-in-Newport/Welsh-in-education.aspx